

Мінекономрозвитку оприлюднило листа щодо правонаступництва та новостворених юридичних осіб

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України оприлюднило лист інформативного характеру (**вих. № 3304-04/12631-07 від 23.03.2018**) для органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ, організацій, підприємств та інших суб'єктів сфери публічних закупівель **щодо правонаступництва та новостворених юридичних осіб**. Далі редакція журналу пропонує читачам ознайомитися з повним текстом зазначеного інформативного листа та коментарями редакції щодо порушених у ньому питань.

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)
вих. № 3304-04/12631-07 від 23.03.2018

**Органи державної влади,
органи місцевого самоврядування,
установи, організації, підприємства та
інші суб'єкти сфери публічних закупівель**

Щодо правонаступництва та новостворених юридичних осіб

Міністерство економічного розвитку і торгівлі України на численні звернення суб'єктів сфери публічних закупівель щодо застосування законодавства повідомляє.

Закон України «Про публічні закупівлі» (далі — Закон) установлює правові та економічні засади здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для забезпечення потреб держави та територіальної громади.

Щодо правонаступництва

Згідно з частиною першою статті 104 Цивільного кодексу України (далі — ЦК України) юридична особа припиняється в результаті реорганізації (злиття, приєднання, поділу, перетворення) або ліквідації. У разі реорганізації юридичних осіб майно, права та обов'язки переходять до правонаступників.

Водночас злиття, приєднання, поділ та перетворення юридичної особи регулюються зокрема статтею 106 ЦК України.

Відповідно до частини другої статті 107 ЦК України після закінчення строку для пред'явлення вимог кредитором та задоволення чи відхилення цих вимог комісія з припинення юридичної особи складає передавальний акт (у разі злиття, приєднання або перетворення) або розподільчий баланс (у разі поділу), який має містити положення про правонаступництво щодо майна, прав та обов'язків юридичної особи, що припиняється шляхом поділу, стосовно всіх її кредиторів та боржників, включаючи зобов'язання, які оспорується сторонами.

У свою чергу, пунктом 5 частини першої статті 1 Закону визначено, що договір про закупівлю — це договір, який укладається між замовником і учасником за результатами проведення процедури закупівлі та передбачає надання послуг, виконання робіт або набуття права власності на товари.

Згідно з частиною першою статті 629 ЦК України договір є обов'язковим для виконання сторонами.

Строком договору є час, протягом якого сторони можуть здійснити свої права і виконати свої обов'язки відповідно до договору (частина перша статті 631 ЦК України).

Поряд з цим відповідно до частини першої статті 512 ЦК України кредитор у зобов'язанні може бути замінений іншою особою внаслідок зокрема правонаступництва.

Таким чином, правонаступник замовника може вчиняти дії як щодо завершення процедур закупівель, розпочатих юридичною особою, яка припиняється в результаті реорганізації, так і у випадку виконання укладеного такою юридичною особою договору про закупівлю, за умови, що правонаступництво стосовно передачі прав та обов'язків особи, що припиняється (у тому числі за договором про закупівлю), оформлено в установленому законодавством порядку.

При цьому в разі реорганізації юридичної особи учасника нова юридична особа, яка є правонаступником попередньої, до якої переходять права та обов'язки, може вчиняти дії по виконанню укладеного договору про закупівлю.

Щодо новостворених юридичних осіб

Відповідно до частини першої статті 80 ЦК України юридичною особою є організація, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку.

Частиною другою статті 81 ЦК України визначено, що юридичні особи, залежно від порядку їх створення, поділяються на юридичних осіб приватного права та юридичних осіб публічного права.

Юридична особа приватного права створюється на підставі установчих документів відповідно до статті 87 цього Кодексу. Юридична особа приватного права може створюватися та діяти на підставі модельного статуту в порядку, визначеному законом.

Юридична особа публічного права створюється розпорядчим актом Президента України, органу державної влади, органу влади Автономної Республіки Крим або органу місцевого самоврядування.

Водночас Закон застосовується до замовників, за умови, що вартість предмета закупівлі дорівнює або перевищує вартісні межі, встановлені в абзацах другому і третьому частини першої статті 2 Закону (частина перша статті 2 Закону).

Визначення поняття «замовники» наведено в пункті 9 частини першої статті 1 Закону.

Відповідно до частини першої статті 4 Закону закупівля здійснюється відповідно до річного плану, відповідальним за складання та затвердження якого згідно з частиною третьою статті 11 Закону є тендерний комітет або уповноважена особа (особи), що утворюється/визначається замовником для організації та проведення процедур закупівель та планує проведення процедур закупівель.

Крім того, згідно частини сьомої статті 2 Закону, забороняється придбання товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом, та укладання договорів, які передбачають оплату замовником товарів, робіт і послуг до/без проведення процедур, визначених цим Законом. Замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів або застосування цього Закону.

При цьому статтею 38 Закону встановлено відповідальність за порушення вимог цього Закону.

З огляду на викладене та ураховуючи вимоги статей 2, 4, 11, 12 та 38 Закону, у разі утворення нової юридичної особи або юридичної особи в результаті реорганізації, яка є замовником у розумінні Закону, закупівлі цим суб'єктом мають здійснюватись із дотриманням вимог Закону.

У зв'язку із цим, звертаємо увагу на необхідність завчасного планування потреб такої юридичної особи-замовника у відповідних товарах, роботах чи послугах, з урахуванням вартісних меж предмета закупівлі та строків для проведення відповідних процедур закупівель.

При цьому наголошуємо, що Закон не встановлює виключень щодо здійснення закупівель без застосування вимог цього Закону новоствореними юридичними особами-замовниками.

Довідково інформуємо, що відповідно до листа ДП «ПРОЗОРРО» від 16.03.2018 № 206/666/06 наразі відсутня технічна реалізація продовження/ завершення закупівлі та розміщення інформації відповідно до статті 10 Закону в електронній системі публічних закупівель правонаступником замовника.

Одночасно зазначаємо, що листи Міністерств не встановлюють норм права, носять виключно рекомендаційний та інформативний характер.

КОМЕНТАР РЕДАКЦІЇ

Щодо правонаступництва

Правонаступник замовника може вчиняти дії як щодо завершення процедур закупівель, розпочатих юридичною особою, яка припиняється в результаті реорганізації, так і у випадку виконання укладеного такою юридичною особою договору про закупівлю, **за умови, що правонаступництво стосовно передачі прав та обов'язків особи, що припиняється (у тому числі за договором про закупівлю), оформлено в установленому законодавством порядку.**

При цьому **в разі реорганізації юридичної особи учасника нова юридична особа, яка є правонаступником попередньої, до якої переходять права та обов'язки, може вчиняти дії з виконання укладеного договору про закупівлю.**

Щодо новостворених юридичних осіб

У разі утворення нової юридичної особи або юридичної особи в результаті реорганізації, яка є замовником у розумінні Закону України «Про публічні закупівлі», закупівлі даний суб'єкт має здійснювати із дотриманням вимог цього Закону.

Планувати потребу такої юридичної особи-замовника у відповідних товарах, роботах чи послугах, зважаючи на вартісні межі предмета закупівлі та строки для проведення відповідних процедур закупівель, необхідно завчасно, оскільки **Закон не встановлює виключень щодо здійснення закупівель без застосування вимог цього Закону новоствореними юридичними особами-замовниками.**

Довідково!

Відповідно до листа ДП «ПРОЗОРРО» від 16.03.2018 № 206/666/06 наразі відсутня технічна реалізація продовження/завершення закупівлі та розміщення інформації відповідно до статті 10 Закону в електронній системі публічних закупівель правонаступником замовника.